

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
Дата на разясненията от УО: 30.04.2024 г.			
154.	20.04.24 г.	<p>Здравейте, Моля за разяснение по следните въпроси:</p> <p>1. Допустим разход ли е наемането на помещение, в което да се извършва разработването на иновацията от наетия за проекта персонал? Ако не е, допустимо ли е персонала да извършва работата си хоум офис - хибриден режим, като това ще бъде отразено в трудовите договори и в случай, че са на хибриден режим като място на изпълнение на проекта адреса на фирмата ли да бъде записан във формуляра за кандидатстване?</p> <p>2. В случай, че иновацията бъде разработена изцяло от кандидата и крайният резултат е получаването на патент и/или полезен модел и представлява дълготраен актив, трябва ли да бъде запишан като такъв и ще може ли да бъде продаван, преотстъпван или даван под наем след това? Благодаря Ви!</p>	<p>1. Посоченият от Вас разход за наем на помещение е недопустим по настоящата процедура, като обръщаме внимание, че са допустими разходи за амортизация на сгради и помещения, вписани в активите на кандидата/партньора, необходими за разработването на иновацията, в частта, в която се използват (кв. м.), и за периода, през който се използват за целите на проекта.</p> <p>По отношение на питането Ви за работа от разстояние и мястото на изпълнение, моля да се запознаете с отговори на въпроси с № 63, № 96 и 101.</p> <p>2. Съгласно раздел 14.2 „Допустими разходи“ от Условието за кандидатстване, в случай че резултатът от извършените в рамките на проекта дейности/разходи представлява дълготраен актив (материален/нематериален), кандидатите/партньорите имат ангажимента да го запишат като такъв. Посоченото е приложимо и по отношение на резултатите, които са били обект на външна услуга.</p> <p>Допълнително, кандидатите/партньорите нямат право да продават, преотстъпват и/или дават под наем* на трети лица тези дълготрайни активи за период от пет години от окончателното плащане или три години от окончателното плащане за МСП. При неизпълнение на това задължение безвъзмездната финансова помощ за съответния актив се възстановява от бенефициента.</p> <p>*Обръщаме внимание, че в Условието за кандидатстване, в бележка под линия с № 59, към забраната за даване под наем е уточнено, че това е в сила за всички хипотези с изключение на сключване на договори за лицензии с предмет разработената по проекта новация.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, в описаната от Вас хипотеза, когато крайният резултат от проекта е патент или полезен модел, следва задължително да го запишете като дълготраен актив, който нямате право да продавате и преотстъпвате за посочения период на устойчивост, но бихте могли да сключвате договори за лицензия с трети лица с предмет съответния патент или полезен модел, издаден във връзка с разработената иновация.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
155.	21.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Във връзка с отворена за кандидатстване процедура BG16RFPR001-1.001 - „Разработване на иновации в предприятията“, моля да ни бъде дадено следното разяснение относно тълкуването на термина "продуктова иновация".</p> <p>Ако разработваната от нас иновация е в тематична област „Мехатроника и микроелектроника“ и води до автоматизация и роботизация на производствения процес, като в резултат ще се постигне презициране на произвежданите елементи и значително увеличение на производствения капацитет, съответно постигане на икономии от мащаба, но не води до създаване на нов продукт /стока или услуга/, може ли да се приеме, че тази иновация е "продуктова" базирайки се на дефинициите от Наръчника от Осло (Oslo Manual 2018, 4th Edition © OECD/EUROPEAN COMMUNITIES 2018) и Наръчника от Фраскати (OECD (2015), Frascati Manual 2015: Guidelines for Collecting and Reporting Data on Research and Experimental Development, The Measurement of Scientific, Technological and Innovation)?</p> <p>С уважение,</p>	<p>Съгласно раздел 13.1 „Допустими дейности“ от Условието за кандидатстване, едно от изискванията за допустимост на проектите е те да водят до разработване на продуктова иновация или иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги.</p> <p>Допълнително, за целите на процедурата в Условието са посочени следните определения:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Продуктова иновация е нова или подобрена стока или услуга, която значително се различава от предишните стоки или услуги на предприятието и е планирано да бъде въведена на пазара. <p>В допълнение, продуктовете иновации трябва да осигуряват значителни подобрения на една или повече характеристики или експлоатационни спецификации. Това включва добавяне на нови функции или подобрения на съществуващите функции, или на потребителската ползност. Съответните функционални характеристики включват качество, технически спецификации, надеждност, дълготрайност, икономическа ефективност по време на употреба, достъпност, улеснение, използваемост и удобство за потребителя. Продуктовете иновации не е необходимо да подобряват всички функции или експлоатационни спецификации. Подобряването или добавянето на нова функция може също да се комбинира със загуба на други функции или спад в някои експлоатационни спецификации. Продуктовете иновации могат да използват нови знания или технологии или да се основават на нови начини на употреба, или комбинации от съществуващи знания или технологии.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Иновация в бизнес процесите (процесова иновация) е нов или подобрен бизнес процес (или комбинация от двете) на една или повече от една функции, които значително се различават от предишните бизнес процеси на предприятието и е планирано да бъдат въведени в организацията на дейността на предприятието.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>• Иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги - дейности, които превръщат суровините в стоки или услуги, включително инженеринг и свързаните с него технически изпитвания, анализи и сертификационни дейности в подкрепа на производството.</p> <p>Във връзка с гореизложеното, ако разработваната от Вас иновация в тематична област „Мехатроника и микроелектроника” не отговаря на посочените по-горе две определения, същата няма как да бъде подкрепена със средства по процедурата. Ако обаче тя е насочена към разработване на нов или значително подобрен начин на производство или доставка на продукта (стока и/или услуга), който значително се различават от предишните бизнес процеси, осъществявани от предприятието (напр. значителни изменения в технологиите и използваните методи), същата би могло да бъде определена като иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги.</p>
156.	21.04.24 г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля за отговор на следния въпрос по процедурата: При проект, свързан с експериментално развитие, насочено към разработване на иновативен специализиран софтуер, за целите на което е необходимо да се разработи софтуерното приложение (да бъде написан неговия програмен код и да бъде разработена графичната му част) до достигане на алфа версия, нейното тестване и надграждане до достигане на бета версия (прототип) и нейното тестване, допустимо ли е да се заложи единствено и само допустима дейност 2 "Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на иновацията", в рамките на която да се опишат изложените етапи, свързани с разработването на иновацията?</p> <p>Предварително благодаря!</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 139.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
157.	21.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>В допълнение към въпрос 155, моля за уточнение, в случай че иновацията ни, не може да се приеме за "продуктова иновация", то считате ли, че същата може да се третира като иновация в бизнес процесите, насочена към производство на стоки и предоставяне на услуги (т. 1 от посочените по-горе типове бизнес процеси)?</p> <p>Припомням, че разработваната от нас иновация е в тематична област „Мехатроника и микроелектроника” и води до автоматизация и роботизация на производствения процес, като в резултат ще се постигне презициране на произвежданите елементи и значително увеличение на производствения капацитет, съответно постигане на икономии от мащаба, но не води до създаване на нов продукт /стока или услуга/.</p> <p>С уважение,</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 155.</p>
158.	21.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>I. Моля за Вашите разяснения относно актуалността на определения размер на единичния разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал, определен в Методологията за определяне на единичен разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г. и Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г., съфинансирани от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие (https://www.mig.government.bg/wp-content/uploads/2024/01/metodologiya-ovr_pniidit_pkip.pdf), тъй като той се основава на данни от 2021 г., индексирани с 16% с индекса на Евростат на разходите за труд в избраната икономическа област „Професионални дейности и научни изследвания“ за 2022 г.</p> <p>В т. 6 на самата методология е предвидено, че УО може да извърши актуализация на горепосочения единичен разход за почасово възнаграждение. Към момента са налице значителни промени в</p>	<p>I.1. и I.2. Посоченото в запитването Ви обстоятелство е взето предвид от УО, като на стр. 5 от Методологията за определяне на единичен разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г. и Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г.“ (Методологията) е посочено, че тъй като последните публикувани данни на НСИ за брутната работна заплата по класове професии са за 2021 г. и с оглед обстоятелството, че възнагражденията по двете програми ще бъдат изплащани на наетия персонал най-рано през 2024 г., е възприет подход за индексирание на средната брутна заплата съгласно данните на НСИ за 2021 г. с публикувания от Евростат индекс на разходите за труд в избраната икономическа област „Професионални дейности и научни изследвания“ за 2022 г., съгласно който за 2022 г. е налице увеличение от 16 % спрямо 2021 г.</p> <p>Към настоящия момент размерът за единичен разход, определен в Методологията е 31 лв./час. Следва да имате предвид, че при изпълнение на проекти по настоящата процедура ще се прилагат разпоредбите на действащата Методология, актуална към момента на сключване на договорите с бенефициентите.</p>

ПОСТЪПИЛИ ВЪПРОСИ ОТ КАНДИДАТИ И РАЗЯСНЕНИЯ ПО ТЯХ ПО
ПРОЦЕДУРА BG16RFPR001-1.001 „РАЗРАБОТВАНЕ НА ИНОВАЦИИ В
ПРЕДПРИАТИЯТА“ ПО ПКИП 2021-2027

Съфинансирано от
Европейския съюз

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>изходните условия, като увеличение на максималния осигурителен доход с повече от 10%, налице са и данните на НСИ за 2022 г., според които размера на предвидената индексация вече е изчерпан.</p> <p>конкретните въпроси са:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Като се има предвид, че възнагражденията ще бъдат изплащани на наетия персонал през периода след средата на 2024 до поне средата на 2026 г., предвижда ли УО актуализиране на определения размер на единичния разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал преди крайния срок за подаване на проектни предложения (15.05.2024 г.)?2. Ако УО актуализиране на определения размер на единичния разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал след крайния срок за подаване на проектни предложения (15.05.2024 г.), как това ще бъде отразено в бюджетите на одобрените проект? <p>II. Моля да публикувате Приложение 1 (файл „Приложение 1_Изчисления-ОВР.xlsx“, работен лист „Квалифициран персонал“) към Методологията за определяне на единичен разход за почасово възнаграждение на изследователски и друг квалифициран персонал по Програма „Научни изследвания, иновации и дигитализация за интелигентна трансформация“ 2021-2027 г. и Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 г., съфинансирани от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие.</p> <p>Благодаря!</p>	<p>II. Приложение 1 е предназначено за одитни и други контролни органи, като обръщаме внимание, че цялата налична в него информация, имаща отношение към начина на изчисляване на определеното почасово възнаграждение за изследователския персонал е идентична с тази представена в рамките на отделните таблици, които са част от утвърдената от Ръководителя на Управляващия орган Методология.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
159.	22.04.24 г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля за отговор на следните въпроси по процедурата:</p> <p>1. Дружество-кандидат има приключена 2022 г. към момента на подаване на проектното предложение. В тази връзка, при попълване на Декларацията по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП, дружеството ще декларира данни за 2022 г.</p> <p>В края на 2023 г. дружеството придобива 30% дял от капитала на друго юридическо лице и в този смисъл – вече е предприятие-партньор. Следва ли да се маркира „предприятие-партньор“ в декларацията по чл. 3 и 4 от ЗМСП предвид обстоятелството, че се декларират данни за 2022 г., а партньорството възниква в края на 2023 г., която не е приключена към момента на кандидатстване?</p> <p>2. Предвид изискването за посочване в т. 6 от електронния формуляр за кандидатстване, поле Тематични области и приоритетни подобласти на ИСИС на САМО една област и подобласт на ИСИС като водеща, то допустимо ли е в случай че разработваната иновация попада в една област, но в няколко нейни подобласти, в рамките на съответното поле от раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“, Кандидатът да опише/обоснове съответствието на разработваната по проекта иновация с посочената в поле „Тематични области и приоритетни подобласти на ИСИС“ от раздел „Финансова информация – кодове по измерения“, подобласт от тематични области на ИСИС, както и с останалите подобласти от тематичната област на ИСИС, по отношение на които е налице съответствие?</p> <p>Предварително благодаря</p>	<p>1. В рамките на Декларацията по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП дружеството следва да декларира данни, валидни за последната приключена финансова година към момента на кандидатстване.</p> <p>Следва да имате предвид обаче, че ако кандидатът предвижда промяна на категорията на предприятието, към момента на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ и за да може заложените интензитет и размер на безвъзмездна финансова помощ да отговарят на праговете, приложими за съответната категория както към момента на кандидатстване, така и към момента на сключване на договора, то следва да заложи по-ниските интензитет и размер на безвъзмездна финансова помощ. Посоченото е приложимо както за случаите, когато предприятието предвижда да премине от по-ниска към по-висока категория (например от малко към средно предприятие), така и обратното, от по-висока към по-ниска категория (например от средно към малко предприятие). Допълнително, в случай че се предвижда промяна на категорията на предприятието от голямо предприятие, вкл. малко дружество със средна пазарна капитализация, към МСП (или обратното), кандидатът следва да се съобрази с изискванията за допустимост по т. 4 от раздел 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите и партньорите“ на Условието за кандидатстване, които следва да бъдат изпълнени и към момента на сключване на договора за безвъзмездна финансова помощ.</p> <p>Допълнително, преди сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ ще се извършва документална проверка както на декларираната от одобрените кандидати на етап кандидатстване категория предприятие, така и на категорията към момента преди сключване на договора. В случай че бъде установена погрешно декларирана категория, довела до неспазване на заложените в Условието за кандидатстване правила или ограничения, които водят до заключение, че кандидатът не отговаря на изискванията за бенефициент по настоящата процедура, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за съответния кандидат.</p> <p>С оглед на описаната от Вас хипотеза, следва да имате предвид също така, че в случай че в декларираната на етап кандидатстване категория/статус на одобрен кандидат преди сключване на договор за безвъзмездна финансова помощ настъпи промяна и в резултат на промяната е налице неспазване на заложените в Условието за кандидатстване правила или ограничения, които</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>водят до заключение, че кандидатът не отговаря на изискванията за бенефициент по настоящата процедура, ще бъде издадено решение за отказ за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.</p> <p>2. Описаната по т. 2 от запитването Ви хипотеза е недопустима, доколкото по процедурата е налице изискване изпълнението на проекта да води до разработване на иновация, попадаща в обхвата на ЕДНА от тематични области и подобласти на Иновационна стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021-2027.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, в случай че разработваната по проекта иновация попада в обхвата на повече от една област и/или подобласт на ИСИС 2021-2027, за целите на настоящата процедура, кандидатът и партньорът (ако е приложимо) следва да избере/ат и посочи/ат във Формуляра за кандидатстване и навсякъде, където е приложимо, САМО ЕДНА тематична област и подобласт като водеща.</p>
160.	22.04.24 г.	<p>Здравейте, във връзка с процедура "Разработване на иновации в предприятия", имаме следните въпроси:</p> <p>Въпрос 1/ Допустимо ли е разходи по Елемент А: Извършване на изследвания, изпитвания, измервания и валидиране, необходими за разработването на продуктова иновация необходими за разработването на иновацията да се извършват комбинирано, т.е. една част да се изпълнява от кандидата с наемане на до 5 служители за период до 18 месеца, за извършване на първоначални изследвания, измервания и изпитвания, така и с възлагане на външни услуги на изпълнител за извършване на дейности. Например след извършване на първоначалните изследвания, изпитвания и измервания от наетите служители по проекта, да се проведат дейностите по осъществяване на външни консултантски услуги в три направления:</p> <ul style="list-style-type: none"> - консултантски услуги, свързани с провеждане на изследвания на иновативния продукт по отношение на електрическа съвместимост. - консултантски услуги, свързани с провеждане на изследвания на иновативния продукт по отношение на електрическа безопасност. - консултантски услуги, свързани с провеждане на валидиране на иновативния продукт резултат от разработката. 	<p>1. По настоящата процедурата е допустимо подкрепяната по проекта иновация да бъде разработена частично от кандидата/партньора и чрез използване на външни услуги, необходими за отделни етапи/елементи от процеса по разработването.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговори на въпроси със следните номера: 54, 123, т. 1, 135 и 137, т. 2, като следва да имате предвид, че отговорност на кандидатите е да преценят, отчитайки спецификата на иновацията, кои типове разходи измежду допустимите такива да заложат в бюджета на проекта. Въпреки това, обръщаме внимание, че така описаните от Вас дейности свързани с изследвания и валидиране, доколкото същите представляват етапи от разработването на иновацията, в случай че предвиждате да ги възложите на външен изпълнител, отговарят по-скоро на разходите за външни услуги по т. 4, б. а) от раздел 14.2. „Допустими разходи“, а именно разходи за възлагане на научни изследвания.</p> <p>2. Така формулираният по т. 2 от запитването Ви разход „разходи за външни услуги за извършване на знания и патенти, лицензирани от външни източници необходими за разработване на иновацията по проекта“ не отговаря на допустимите по процедурата три групи разходи за външни услуга по т. 4 от раздел 14.2. „Допустими разходи“, а именно:</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>Въпрос 2/ Допустимо ли е при извършване на дейност от Елемент А: Създаване и тестване на прототип, свързани с разработването на продуктова иновация, извършвано от кандидата да се включат разходи и за външни услуги за извършване на знания и патенти, лицензирани от външни източници необходими за разработване на иновацията по проекта? Ако е допустимо, има ли специфични изисквания, на които е необходимо да отговаря изпълнителя на външната услуга за предоставяне на знания и патенти, например опит, наличие на лиценз, да е сертифициращ орган, да е ЮЛ регистрирано по ТЗ или друго изискване?</p>	<p>а) разходи за възлагане на научни изследвания; б) разходи за знания и патенти, лицензирани от външни източници на принципа на сделката между несвързани лица, необходими за разработването на иновацията; в) разходи за консултантски и еквивалентни услуги, използвани изключително за разработването на иновацията.</p> <p>Обръщаме внимание, че за целите на процедурата под разходите по т. б) се има предвид такива за ползване на знания и патенти, които са пряко свързани и необходими за разработване на иновацията, под формата на сключени договори за лицензия.</p> <p>В заключение, по отношение изискванията към изпълнителите, моля да се запознаете с отговори на въпроси с номера 85, 91 и 129.</p>
161.	22.04.24 г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля за отговор на следните въпроси по процедурата:</p> <p>1. В случай че в рамките на проектно предложение по настоящата процедура се предвиждат единствено и само разходи за възнаграждения на персонал за срока на изпълнение на проекта - изследователи, технически персонал и друг квалифициран персонал, участващ пряко в дейностите за разработване на иновацията, то следва ли Кандидатът, който не е възложител по смисъла на ЗОП, да попълва т. 9 от електронния формуляр за кандидатстване - План за външно възлагане? 2. Ако Кандидатът следва да попълва т. 9. План за външно възлагане в изложената във въпроса по т. 1 хипотеза, то какъв предмет и обект следва да посочи?</p> <p>Предварително благодаря</p>	<p>В случай че по даден проекта не се предвижда външно възлагане на извършваните по него дейности, раздел 9. „План за външно възлагане“ от Формулата за кандидатстване не следва да бъде попълван.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
162.	22.04.24 г.	<p>Уважаеми Дами и Господа,</p> <p>моля за отговор на следните въпроси по процедурата:</p> <p>1. Във връзка с отговорите на въпрос 15 и 32 и в случай, че по проект се планира разработване на продуктова иновация – прототип и неговото тестване, като в прототипа е необходимо да бъдат вложени различни материали и консумативи – метални листа, електронни компоненти и датчици, то допустимо ли би било тяхното закупуване по процедурата?</p> <p>2. Задължително ли е планиране и на двата вида допустими дейности по елемент А на процедурата или е допустимо залагане само на дейност 1 по елемент А или само на дейност 2 по елемент А?</p> <p>Предварително благодаря!</p>	<p>1. Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 136.</p> <p>2. Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 139.</p>
163.	22.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Бих искала да попитам следния въпрос по процедура BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“:</p> <p>Следва ли да се попълват точки 19 “Ефективно сътрудничество (ЗАДЪЛЖИТЕЛНО поле за проекти, които се изпълняват в партньорство чрез ефективно сътрудничество и е заявено увеличение на интензитета с 15 % на основание чл. 25, пар. 6, б i), хипотеза първа)“ и точка 20 „Разпространяване на резултатите от проекта.(ЗАДЪЛЖИТЕЛНО поле за проекти, по които това е предвидено и е заявено увеличение на интензитета с 15 % на основание чл. 25, пар. 6, б. б ii)“ от секция 9 "Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, при условие, че проектното предложение ще се изпълнява на територията на Североизточна България (гр. Варна)?</p>	<p>Съгласно посоченото в раздел 10. „Процент на съфинансиране“ от Условието за кандидатстване, достатъчно е проектът да изпълнява едно от условията по т. 2 от раздела, за да бъде увеличен с 15 % приложимият за него интензитет за помощта. В тази връзка, ако проектът ще се осъществява извън Югозападен регион (т. 2.3 от условията, касаещи увеличаване на интензитета с 15 %), не е необходимо същият да включва и ефективно сътрудничество и широко разпространяване на резултатите от проекта.</p> <p>От друга страна, в случай че проектът се изпълнява в партньорство, в рамките на съответното поле от раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ от Формуляра за кандидатстване, кандидатите задължително представят информация за наличието на ефективно сътрудничество.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>В условията за кандидатстване, по-конкретно в т.10 процент финансиране е записано следното: „2) Интензитетите на помощта, както са посочени в т. 1 по-горе, могат да бъдат увеличени с още 15 %, в случай че проектът изпълнява едно от следните условия: 2.1) включва ефективно сътрудничество между две предприятия като поне едно тях е МСП и нито едно от предприятията не поема повече от 70 % от допустимите разходи по Елемент А; ИЛИ 2.2) резултатите от проекта се разпространяват широко чрез конференции, публикации, отворени за достъп регистри, безплатен софтуер или софтуер с отворен код; ИЛИ 2.3) при условие че проектът се осъществява извън Югозападен регион.“</p> <p>Нашето проектно предложение ще се изпълнява в Североизточна България (гр. Варна), т.е. отговаря на трето условие „2.3) при условие че проектът се осъществяване извън Югозападен регион“.</p> <p>Благодаря Ви! Поздрави</p>	
164.	22.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Бих искала да попитам следния въпрос по процедура BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“:</p> <p>Допустимо ли е в проектното предложение по Елемент А „Инвестиции“ да има само една дейност, а именно: „Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на производствена иновация“? Или както е посочено в приложение 10 „Указания за попълване на електронен формуляр“ по елемент А „Инвестиции“ следва да има две дейности "Създаване и тестване на прототипи и пилотни линии, свързани с разработването на производствена иновация“ и „Извършване на изследвания,</p>	Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 139.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>изпитвания, измервания и валидиране, необходими за разработването на производствена иновация“.</p> <p>Благодаря Ви!</p> <p>Поздрави</p>	
165.	22.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>На стр. 46 от Условието за кандидатстване, в частта за разходите за възнаграждения е посочен следния текст:</p> <p>"В бюджета, както и в останалите раздели на Формуляра за кандидатстване, НЕ ТРЯБВА да се посочва конкретна информация относно предвидените за наемане изследователи, технически и друг квалифициран персонал като: брой на експертите, които ще бъдат наети, имена, длъжности/позиции, образование, квалификация, професионален опит, продължителност на заетостта по проекта в часове или в човекочасове (нито общо, нито по експерти) и др. под."</p> <p>1. Имайки предвид този текст, какво следва да се опише в поле "Описание" на т. 4 "План за изпълнение / Дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване при проекти, при които разработването на иновацията ще се осъществява от кандидата, за което са му необходими само разходи за възнаграждения? Моля Ви за малко помощ или примери, защото бяхме разписали подробно дейността с описание на експертите, часова заетост, позиции и т.н., но днес сутринта видяхме цитирания текст и всичко беше напразно.</p> <p>2. Какво трябва да съдържа поле "Начин на изпълнение" на т. 4 "План за изпълнение / Дейности по проекта" от Формуляра за кандидатстване, при хипотезата на разходи само за възнаграждения?</p>	<p>1. В поле "Описание" от раздел 4 "План за изпълнение / Дейности по проекта" на Формуляра за кандидатстване, за проекти, при които разработването на иновацията ще се осъществява изцяло от екипа на кандидата, за който са заложили разходи за възнаграждения, следва да бъде представена следната примерна информация:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Подробно описание на отделните етапи, през които минава процеса по разработване на иновацията и какви разходи ще използва за тяхното реализиране, вкл. и в конкретния случай обосновка за необходимостта от наемане на съответните експерти за тяхното изпълнение; - Описание на оборудването, което ще бъде използвано за целите на разработването на иновацията и за което ще бъдат предвидени разходи за амортизация, ако е приложимо; - Всякаква друга специфична информация свързана с процеса по разработване на иновацията и планираните за изпълнение дейности, вкл. детайлна обосновка за всяка една категория разходи, включени в раздел 7 „Бюджет“. <p>Обръщаме внимание, че разход, който не е обоснован в дейностите по проекта, ще бъде премахнат от бюджета, служебно от Оценителната комисия.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Описание на материалите и консумативите, необходими за разработването на иновацията по видове и количество и обосновка за какви цели ще се използват, вкл. как се предвижда същите да бъдат вградени, имплементирани като част от самата иновация. <p>В раздел „Бюджет“ от Формуляра трябва да бъде заложена само общата стойност на възнагражденията за персонала, поотделно за кандидата и за партньора /ако е приложимо/.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>3. Какво трябва да съдържа и как трябва да се попълни т. 9 "План за външно възлагане" от Формуляра при същата хипотеза, ако е необходимо попълването ѝ в този случай, разбира се?</p> <p>Поздрави и благодаря,</p>	<p>2. В рамките на поле "Начин на изпълнение" от раздел "План за изпълнение/Дейности по проекта" на Формуляра за кандидатстване, при хипотезата на разработване на иновация изцяло от кандидата, следва да бъде посочено именно това, напр.: „Всички дейности по разработване на иновацията ще бъдат извършени от екипа, назначен за целите на проекта - изследователи, технически персонал и друг квалифициран персонал, за който са предвидени разходи за възнаграждения“</p> <p>3. Моля да се запознаете с отговор на въпрос с № 161.</p>
166.	24.04.24 г.	<p>Здравейте!</p> <p>Аз съм микропредприятие, което е регистрирано в Търговския регистър в края на 2020 г. и съответно за тази година нямам отчетени приходи от дейността.</p> <p>При положение, че отговарям на останалите изисквания на условията, допустим ли съм по процедурата?</p> <p>Благодаря предварително за отговора.</p> <p>Поздрави!</p>	<p>Съгласно т. 11.1 „Критерии за допустимост на кандидатите и партньорите“ от Условията за кандидатстване по настоящата процедура, едно от изискванията за допустимост на кандидатите е да са реализирали определен размер нетни приходи от продажби в зависимост от категорията на предприятието-кандидат, но само за 2022 финансова година.</p> <p>По отношение на „микро предприятия“, с оглед на посоченото в запитването Ви, изискването е нетните приходи от продажби, които са реализирали за 2022 г. да са по-големи или равни на 80 000 лева.</p> <p>Във връзка с горепосоченото, описаното от Вас обстоятелство за липсата на приходи за 2020 г., само по себе си няма да повлияе на допустимостта на предприятието, но може да доведе до получаване на по-малко на брой точки при извършване на техническата и финансова оценка на проектното предложение, съгласно приложение 8 към Условията за кандидатстване.</p> <p>В допълнение, кандидатът следва да съобрази и изискването за максималния размер на заявената БФП (раздел 9 „Минимален (ако е приложимо) и максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за конкретен проект“ от Условията), което за микропредприятия е 100% от реализираните от кандидата средногодишни нетни приходи от продажби за тригодишния период 2020 г., 2021 г. и 2022 г.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
167.	24.04.24 г.	<p>Уважаеми дами и господа,</p> <p>Моля за разяснение по следните въпроси:</p> <p>1) Допустимо ли е участие на микропредприятие със седалище и адрес на управление на територията на селски район в качеството му на партньор по проекта, при положение че заявените от партньора дейности – наемане на квалифициран персонал за разработка на иновацията - ще бъдат реализирани извън територията на селските райони?</p> <p>2) Мястото на изпълнение на проекта от страна на партньора като второ място на изпълнение в т. 1 „Основни данни на формуляра на кандидатстване“ ли се отбелязва?</p> <p>3) Във връзка с описаната хипотеза във въпрос 2б, т. 1, 2, 3 и 4, моля за допълнение: при заявени разходи единствено за възнаграждения и кандидат голямо предприятие в партньорство с МСП, допустимо ли е следното разпределение на бюджета: Бюджет на кандидата голямо предприятие в размер на 875 000 лв., 350 000 от които финансиране по програмата (40 %) Бюджет на партньора МСП в размер на 375 000 лв., 150 000 лв. от които финансиране по програмата (40 %) Общ бюджет на проекта в размер на 1 250 000 лв., 500 000 от които финансиране и 750 000 собствено участие общо на кандидат и партньор?</p> <p>4) Във връзка с уточнението от условията за кандидатстване: „В случай че кандидатът и партньорът ще реализират/предлагат на пазара иновацията в рамките на различни икономически дейности, е допустимо посочването на различни кодове в рамките на двете полета за „Код на проекта по КИД-2008“, при спазване на условията за допустимост и недопустимост и останалите изисквания, посочени в настоящите Условия за кандидатстване.“, моля за разяснение:</p>	<p>1. Съгласно раздел 11.2 „Критерии за недопустимост на кандидатите и партньорите“ едно от изискванията е, че подкрепата по настоящата процедура за подбор на проекти не могат да получават кандидати/партньори, които са: микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от Закона за малките и средните предприятия, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район И са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България. Списък на общините в обхвата на селските райони на Република България е даден в Приложение 13 към Условията за кандидатстване.</p> <p>С оглед на горепосоченото, за да бъде един кандидат/партньор недопустим по процедурата следва кумулативно към датата на кандидатстване да са изпълнени и трите изисквания, свързани с критерия. В тази връзка, микропредприятия по смисъла на чл. 3-4 от ЗМСП, които имат седалище или клон със седалище на територията на селски район, но НЕ са заявили за подпомагане дейности по проекта, които ще се осъществяват в община на територията на селските райони в Република България (мястото/местата на изпълнение на проекта са в община/и извън територията на селските райони в Република България), биха били допустими при положение, че са спазени и всички останали приложими изисквания и ограничения по процедурата.</p> <p>2. Посоченото в запитването Ви по т. 2 разбиране е коректно, като обръщаме внимание, че по процедурата е налице изискване проектът да се изпълнява само в една от двете категории региони (Регион в преход – ЮЗР и По-слабо развити региони – извън ЮЗР). Следва да имате предвид, че при вписването във Формуляра за кандидатстване на места на изпълнение, попадащи в двете категории региони, проектното предложение ще бъде отхвърлено.</p> <p>3. Следва да имате предвид, че разяснения в рамките на настоящата рубрика се дават по отношение на условията за кандидатстване и не могат да съдържат становище относно качеството и допустимостта на конкретно проектното предложение и/или кандидат/партньор, вкл. и на заложените от тях интензитети на помощта.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>- Задължително ли е партньорът да има приходи от реализация на иновацията след приключване на проекта?</p> <p>- Партньорът подлежи ли на проверки в мониторинговия период след приключване на проекта, аналогично на бенефициента, при които проверки Управляващият орган изисква справка за актуални трудови договори от НАП и документи за реализация на стоки и услуги във връзка с реализирания проект (фактури и договори с клиенти) в периода от приключване на проекта до извършване на проверката в мониторинговия период?</p> <p>Благодаря!</p>	<p>В допълнение, в рамките на цитирания от Вас отговор на въпрос са дадени принципни постановки и ограничения, които следва да бъдат взети предвид при определяне на приложимите интензитети на помощта.</p> <p>4. По процедурата не е налице изискване, което да налага партньорите задължително да имат приходи от реализация на разработената иновацията след приключване на проекта.</p> <p>В допълнение следва да имате предвид, че партньорите по процедурата като предприятия, които получават/разходват средства, се ползват с всички права и задължения, присъщи за бенефициентите, като това е пояснено в бележка по линия, както в Условието за кандидатстване (№ 33, стр. 28), така и в тези за изпълнение (№ 1, стр. 3). Във връзка с посоченото, моля да се запознаете с Условието за изпълнение, Административния договор за безвъзмездна финансова помощ по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 – Приложение 17 и Общи условия към финансираните по програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – Приложение 18, където са разписани правата и задълженията на страните, както и спецификите, свързани с процеса на изпълнение на проекти, вкл. проверки, които ще бъдат осъществявани от Управляващият орган по отношение на всички бенефициенти.</p>
168.	24.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Искаме да попитаме възможно ли е да се заложат повече на брой-резервни материали, за да е сигурно, че при неуспех на изработвания компонент ще имаме резерва с която да заменим?</p>	<p>Съгласно т. 5 от раздел 14.2. „Допустими разходи“ допустими по настоящата процедура са разходи за материали и консумативи, необходими за разработването на иновацията, като в бележка под линия № 56 изрично е посочено, че това следва да са спомагателни материали, които не представляват ДМА.</p> <p>В допълнение следва да се има предвид, че разходи за суровини, материали, полуобработени компоненти, консумативи за производството, резервни части, имащи характер на стокowo-материални запаси не са допустими за финансиране.</p> <p>Кандидатите следва да опишат материалите и консумативите по видове и количество и да ги обосноват в описанието на дейностите във Формуляра за кандидатстване. Следователно отговорност на кандидата е да обоснове</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>необходимото количество материали, включително резервните материали, които биха се използвали например при разработване и тестване на иновативни процеси, съоръжения и технологии.</p> <p>Обръщаме внимание, че разход, който не е обоснован в дейностите по проекта, ще бъде премахнат от бюджета, служебно от Оценителната комисия.</p>
169.	24.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Във връзка с Условието за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, моля за следните разяснения:</p> <p>1. В отговор на множество въпроси по настоящата процедура, обявявате, че при наемането на персонал за разработване на иновация трябва планираните лица да бъдат съгласувани с Управляващия орган. С оглед на все по-развиващата се ИКТ индустрия много от експертите и разработчици са самоуки. При съгласуването на експерти за разработване на иновация по проект с УО, ще се иска ли свидетелство за завършено образование в сферата на дейността (в случая информационни технологии)? Ако няма свидетелство за завършено образование, то би ли се приело доказване на опит чрез трудов стаж, трудов договор или сходен документ за трудово правоотношение в сферата? Ако е програмист/ИТ специалист на свободна практика (freelancer), то какви доказателства биха били приемливи?</p> <p>2. Ако планираната за разработване иновация няма абсолютно никакъв еквивалент на пазара и сходни решения са доста далеч като характеристика и функционалност от планираната за разработване по проекта иновация, то трябва ли да се попълват секциите във Формуляра за кандидатстване, в които се описват поне три алтернативни решения? Ако не бъдат описани това би ли довело до неприсъждане на точки при оценката на проекта само заради липсата на такава конкретна информация?</p>	<p>1. Съгласно Условието за кандидатстване не се изисква представяне на свидетелство за завършено образование в сферата на иновацията (в случая информационни технологии) или доказване на опит чрез трудов стаж. Обръщаме внимание обаче, че отговорност на кандидата да е избере такива специалисти, които да отговарят на изискванията за съответната длъжност, свързана с разработваната по проекта иновация, както и в случай, че е предвидено по проекта да се назначи вече наличен в предприятието персонал - да представи пред УО мотивирана обосновка за необходимостта от наемането именно на тези лица, придружена от доказателства, че същите отговарят на изискванията за заеманата длъжност.</p> <p>В допълнение, следва да имате предвид, че бенефициентите по процедурата имат ангажимента в случай на проверка от одитни или други контролни органи да разполагат и имат готовност да представят необходимите документи, които доказват, че наетите лица отговарят на изискванията за заеманата от тях длъжност.</p> <p>Следва да имате предвид, че при наемането на изследователи, технически и друг квалифициран персонал, кандидатът/партньорът следва да спазва всички изисквания, произтичащи от националното трудово законодателство. Необходимият персонал следва да бъде нает/назначен на длъжности (както и да отговаря на специфичните изисквания за тях), класифицирани в следните класове професии съгласно Националната класификация на професиите и длъжностите (НКПД 2011):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Клас професии „Ръководители“; - Клас професии „Специалисти“; - Клас професии „Техници и приложни специалисти“.

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>3. Предвид сроковете за извършване на оценка на проектните предложения и динамично развиващата се индустрия на информационни технологии, ако към момента на кандидатстване и след изготвяне на пазарен и сравнителен анализ, съпоставящ иновацията по проекта и алтернативните решения на конкурентите, подкрепен с библиографска информация, то хипотетично иновацията е „на световно ниво“, а при оценката конкурентите са разработили сходен продукт, как ще се оцени?</p> <p>Благодаря предварително!</p>	<p>В заключение, моля да се запознаете с отговор на въпрос № 131, т. 2 и 3, както и в случай, че питането Ви е насочено към наемане на вече наличен в предприятието персонал – към отговори на въпроси със следните номера: 4, 16, т.1, 40, 66 и 79.</p> <p>2. Във връзка с критерий I.1 “Новост на разработваната иновация“, кандидатите следва да имат предвид, че оценката ще бъде извършвана и въз основа на представената от кандидата информация в рамките на Формуляра за кандидатстване и съответното поле от раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“.</p> <p>В рамките на полето кандидатите задължително следва да представят описание на иновацията и най-съществените ѝ (поне три) показатели/признаци, които я отличават от алтернативните решения (решаващи същата или подобна задача), както и информация за поне три алтернативни решения (решаващи същата или подобна задача), с които разработваната по проекта иновация ще се конкурира на съответния пазар и в съответната технологична област.</p> <p>Изборът на алтернативни (често от много на брой известни) решения, може:</p> <ul style="list-style-type: none"> - да решава същата или подобна задача, както предлаганото решение, което означава, че алтернативата трябва да има същото предназначение; - да е сходно по принцип на действие с предлаганото решение. <p>Аналогичните решения следва да са релевантни решения - обекти със същото предназначение както обекта на иновацията, сходни с него по техническа същност и/или по достиган при използването им ефект.</p> <p>В европейски и световен мащаб се наблюдава технологичен прогрес във всички научни области. Техническите решения които следва да се посочат в поле от раздел „Допълнителна информация необходима за оценка на проектното предложение“ могат да решават същата или подобни най-близки задачи. Непосочването на поне три алтернативи на национално/ европейско/ международно ниво е възможно да не позволи извършването на обективна преценка относно иновативността на разработваната по проекта иновация спрямо състоянието на техниката в съответната област.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
			<p>В допълнение, моля да се запознаете с отговорите на предходни подобни запитвания с номера 39, т. 7 и 146, т. 2.</p> <p>3. Преценката по отношение на критерий I.1.“ Новост на разработваната иновация“ се извършва на база становище от независими оценители (български и/или международни), които притежават експертиза в съответната област на иновацията, на база на описаното във Формуляра за кандидатстване, както и на други източници на информация, които независимият оценител може да използва по своя преценка с оглед компетентността си. Съответно във Формуляра за кандидатстване следва да бъде включена информация за алтернативни решения, известни и общодостъпни към датата на подаване на проектното предложение.</p> <p>В допълнение, моля да се запознаете с отговорите на предходни подобни запитвания с номера 39, т. 8 и 9.</p>
170.	24.04.24 г.	<p>Здравейте,</p> <p>Във връзка с Условието за кандидатстване по процедура чрез подбор на проектни предложения BG16RFPR001-1.001 „Разработване на иновации в предприятията“, моля за следните разяснения:</p> <p>1. В отговор на множество въпроси по настоящата процедура, обявявате, че при наемането на персонал за разработване на иновация трябва планираните лица да бъдат съгласувани с Управляващия орган. С оглед на все по-развиващата се ИКТ индустрия много от експертите и разработчици са самоуки. При съгласуването на експерти за разработване на иновация по проект с УО, ще се иска ли свидетелство за завършено образование в сферата на дейността (в случая информационни технологии)? Ако няма свидетелство за завършено образование, то би ли се приело доказване на опит чрез трудов стаж, трудов договор или сходен документ за трудово правоотношение в сферата? Ако е програмист/ИТ специалист на свободна практика (freelancer), то какви доказателства биха били приемливи?</p> <p>2. Ако планираната за разработване иновация няма абсолютно никакъв еквивалент на пазара и сходни решения са доста далеч като</p>	<p>Моля да се запознаете с отговор на въпрос № 169.</p>

№	Дата на получаване	Въпрос	Разяснения от Управляващия орган (УО)
		<p>характеристика и функционалност от планираната за разработване по проекта иновация, то трябва ли да се попълват секциите във Формуляра за кандидатстване, в които се описват поне три алтернативни решения? Ако не бъдат описани това би ли довело до неприсъждане на точки при оценката на проекта само заради липсата на такава конкретна информация?</p> <p>3. Предвид сроковете за извършване на оценка на проектните предложения и динамично развиващата се индустрия на информационни технологии, ако към момента на кандидатстване и след изготвяне на пазарен и сравнителен анализ, съпоставящ иновацията по проекта и алтернативните решения на конкурентите, подкрепен с библиографска информация, то хипотетично иновацията е „на световно ниво“, а при оценката конкурентите са разработили сходен продукт, как ще се оцени?</p> <p>С уважение,</p>	